

Ťahanovský občasník – Ťahanovčan vydáva Miestny úrad mestskej časti Košice – Ťahanovce, kontakt: Ing. Ján Nigut, tel: 055/636 94 28

Tento občasník vydávame pre lepšiu informovanosť občanov o dianí v našej Mestskej časti a činnosti samosprávy. Má slúžiť ako zdroj podnetov občanov pre zveľaďovanie našej MČ. Schválením v miestnom zastupiteľstve sa podarilo podporiť jeho vydávanie. Uvítame každú iniciatívu a pripomienkovanie vydávania tohto občasníka.

Niečo z histórie Ťahanoviec

Najstarší záznam o Ťahanovciach z ľavej strany rieky z r. 1303 uvádza, že po veľkej povodni malá obec na pravom brehu bola úplne zničená a obyvatelia sa presťahovali na kopcovitý terén, ktorý by ich chránil pred povodňami. Ešte v uvedenom roku začali so stavbou kostola, ktorý bol udržiavaný až do doby výstavby nového kostola v r. 1850 a bol postavený na pôvodnom mieste. Obec Ťahanovce za čias Rakúsko-Uhorska patrila do Abovskej župy. V polovici 17. storočia obývalo Ťahanovce 27 gazdov, 29 želiarov a 11 usadlostí bolo opustených. V r. 1772 už obývalo Ťahanovce 32 gazdov a 13 želiarov, v r. 1828 bolo v Ťahanovciach 112 domov a 878 obyvateľov. V r. 1900 mali Ťahanovce už 1780 obyvateľov a obývané časti boli: Ťahanovská ulica, Horná sihoť, Hájik a riedko zastavaná bola Jazvečia ulica-Jarok. Najstaršou budovou, ktorá sa však v pôvodnej podobe nezachovala, je rímsko-

Ťahanovce - pohľad z Hradovej

katolícka fara a rímsko-katolícky kostol. Kostol bol postavený v neoklasicisticko-románskom slohu v r. 1850. V tom období bola postavená aj cirkevná škola (v súčasnosti sídlo Miestneho úradu mestskej časti Košice – Ťahanovce). Prevažná časť obyvate-

ľstva do obdobia 1. svetovej vojny sa živila poľnohospodárstvom, z toho prevažne pestovaním zeleniny, ovocinárstvom a povozníctvom. Rozvoj Ťahanoviec nastal medzi dvoma vojnami. Obmedzenie výstavby trvalo od r. 1962 až do roku 1991 a to hygienickým dopadom magnezitky. (Ing. Andrej Eperješi, Ing. Ján Nigut)

Miestny úrad mestskej časti Košice - Ťahanovce

Starosta MČ
Ing. Ján Farkaš
Tel: 055/ 799 45 31

Referáty úradu

- **Ekonomika a účtovníctvo**
- **Personalistika a mzdy**
- **Výstavba a životné prostredie**
- **Správa daní a poplatkov**

tel: 636 94 28

Starosta MČ - Košice Ťahanovce Ing. Ján Farkaš

Stručná charakteristika našej Mestskej časti:

- Celková výmera MČ 895ha
- Počet rodinných domov 554, počet bytov 144.
- Základná škola 230 žiakov, Materská škola 54 detí
- Vnútroštruktúrna komunikácia 5,7 km
- Elektrifikácia – prevažne vzdušné vedenie
- Doprava MČ je tvorená prevažne MHD a železnicou
- Počet obyvateľov 1909
- Vodovod 6,7 km
- Plyn 6,5 km
- Kanalizácia 6,12 km

Miestne zastupiteľstvo

Starosta MČ: Ing. Farkaš Ján, **zástupca starostu:** Ing. Eperješi Andrej, **Kontrolór:** Ing. Juraj Mosej, **Poslanci MČ:** Bodnár Ján st., Bodnár Ján ml., Borovská Mária, Borovský Jaroslav, Fedorová Mária, Forrai Adrián, Köverová Viera, Lengyel Jozef, Ing. Nigut Ján, Rozman Ján, Tresa Martin, Železník Jaroslav, náhr. Mária Borovská.

Komisie miestneho zastupiteľstva

Komisia pre verejný poriadok a požiarnu ochranu: predseda Bodnár Ján st., členovia: Ing. Eperješi Andrej, Martin Tresa, Ondrej Sabo, Ludovít Grondzi, Ing. Tóthová, **Finančná komisia:** predseda Lengyel Jozef, členovia: Köverová Viera, Koščová Viera, Forraiová Eva
Kultúrna a športová komisia: predsedkyňa Fedorová Mária, členovia: Forrai Adrián, Borovský Jaroslav, Železník Jaroslav a Borovská Monika, **Komisia pre ŽP a výstavbu:** predseda Bodnár Ján ml., členovia: Ing. Nigut Ján, Ing. Mráz Štefan, Čuchtová Mária, **Rada MZ:** Ing. Eperješi Andrej, Lengyel Jozef, Rozman Ján

FINANCIE MESTSKEJ ČASTI KOŠICE - ŤAHANOVCE

Príjmy v tis. Sk

Príjmy	r.1999	r.2000	r.2001	r.2002	spolu
Podielové dane	2 426	2 933	3 513	3 200	12 072
Daň z nehnuteľnosti	2 431	2 716	2 597	2 834	10 578
Správne poplatky	4	8	6	50	68
Poplatky z alkohol.náp.	162	80	87	78	407
Cintorín.p poplatky a iné	91	322	567	203	1 183
Poplatky za psov	16	15	23	24	78
Podpora zamestnanosti z ÚP	43	562	624	671	1 900
Úroky	11	11	8	2	32
Záverečný účet	73	360	122	37	592
Príjmy spolu:	5 257	7 007	7 547	7 099	26 910

Nedoplatky z príjmov

Nedoplatky - z pred.alkohol.náp.	114	80	27	23	244
Nedoplatky - daň z nehn. FO	148	97	60	23	328
Nedoplatky - daň z nehn. PO	88	156	128	131	503
Nedoplatky za psov	2	1	1	2	6
Vymožené nedoplatky z predch.rokov	352	334	216	179	1 081

Iné príjmy

Pôžičky od ost.subjektov		1 097	394		1 491
Decentral.dotácia - MŠ				830	830
OÚ KE I.- sneh.kalamita	377				377
Príjmy iné spolu:	377	1 097	394	830	2 698

Spolu príjmy:	5 634	8 104	7 941	7 929	29 608
----------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Príjmy kapitálové	r.1999	r.2000	r.2001	r.2002	spolu
Prostriedky z mesta	3 668		1 494	106	5 268
Úver od PKB - úpr.komunikácií	3 000				3 000
ŠF ŽP - plynofikácia	200				200
ŠF ŽP - Brusnicová a Jazvečia ul			2 250	2 250	4 500
Min. výstavby a reg. rozvoja			1 153		1 153
EGS PHARE – Repníská			874	468	1 342
EGS PHARE - Jazvečia ul.				3 860	3 860
Min. pôdohosp. SR				1 000	1 000
Spolu kapitál. príjmy:	6 868	0	5 771	7 684	20 323

Investičná výstavba

Pri zabezpečení investičnej výstavby MZ spolu so starostom vychádzalo z potrieb čo najrýchlejšie zabezpečiť potreby občanov v súlade s plánom rozvoja MČ a to ukončenie výstavby kanalizácie a postupne začatie úpravy vnútorných komunikácií. Pri zabezpečovaní stavieb a údržby sme vychádzali z rozpracovanosti a možných finančných prostriedkov, ktoré boli zabezpečované: **vlastné zdroje**-najmä krytie úrokov z pôžičiek, **dotácie z fon-**

dov - Fond rozvoja bývania 1,15mil. Sk, Fond Phare-IBV Repníská a ul. Pri hrušove: 1,34 mil. Sk, Splašková kanalizácia - Jazvečia ul. 3,82 mil. Sk, ŠF ŽP - dostavba IV. časti kanalizácie na Brusnicovej ul. 2,5 mil. Sk, MŽP SR - Splašková kanalizácia Jazvečia ul. 2 mil. Sk, Ministerstvo poľnohospodárstva Splašková kan. Jazvečia ul. 1mil. Sk, **iné príspevky**: - príspevok VVaK Košice 980. tis. Sk, kanalizácia IV. časť, príspevok časti Ťahanovskej

Výdavky

Z prostriedkov mesta boli v januári 1999 zaplatené výkony v MČ z roku 1998 vo výške 2,2 mil. Sk. Zvyšné prostriedky z mesta v období štyroch rokov boli použité na výstavbu kanalizácie, rekonštrukciu ciest a verejné osvetlenie. Počas štyroch rokov vznikol najväčší úbytok finančných prostriedkov úhradou istiny a úrokov z úverov z PKB. Volebné obdobie sme začali výškou 5,74 mil. Sk nesplateného úveru. K tejto výške v r. 1999 pribudol úver na rekonštrukciu ciest vo výške 3 mil. Sk. Celkom za obdobie štyroch rokov sme zaplatili istinu s úrokom vo výške 8,17 mil. Sk (v priemere 2,04 mil Sk ročne). Ku koncu novembra 2002 je potrebné splatiť istinu vo výške 4,48 mil. Sk. Vzhľadom k zníženým úrokovým sadzbám v PKB sme dosiahli dohodu o znížení úrokovej sadzby z pôvodných 21% resp. 17% na terajších 12,5%.

Mzdy zamestnancov spolu s odvodmi do fondov predstavovali 1,5 mil.Sk ročne. Odmeny poslancov a zimná údržba komunikácií bola po 140 tis. Sk ročne. Splácanie leasingu a réžia motorového vozidla MČ tvorila ročne 250 tis. Sk. Likvidácia komunálneho odpadu stála ročne 250 tis. Sk. Výdavky na projekty a geometrické plány, ako podklady pre majetkovo-právne vysporiadanie individuálnej bytovej výstavby Repníská, bytovej výstavby Skalky a zamerania potoka činili spolu 650 tis. Sk.

Výdavky na médiá (voda , plyn, elektrická energia, verejné osvetlenie) nás spolu stáli 1,25 mil. Sk.

(Starosta Ing. Ján Farkaš)

Otváranie cesty na Ťahanovskej ulici

ulice. Pri príprave a realizácii stavieb sme vychádzali z už uzavretých zmlúv a výberom (Pokračovanie na 3. strane)

Investičná výstavba

(Dokončenie z 2. strany)

zhotoviteľov stavieb výberovým konaním. Projekty niektorých stavieb vzhľadom na ich zastaralosť a neaktuálnosť bolo nutné prepracovať a doplniť (kanalizácia IV. časť – Brusnicová ul., Splašková kanalizácia – Jazvečia ul.). Pri realizácii stavieb došlo aj k porušeniu zmluvných vzťahov, najmä na strane zhotoviteľa - nedodržaním termínu výstavby a došlo k prípadom, že bolo potrebné odstúpiť od zmluvy o dielo na kanalizáciu IV. časti na Brusnicovej ul. a rekonštrukciu Repnej ul. fy STADOS

Ťahanovská cesta a chodník

Začiatkom roku 2000 nám bolo jasné, že finančné prostriedky z vlastných príjmov nám nevystačia na náš zámer dokončiť výstavbu kanalizácie v Ťahanovciach. Mesto Košice nám neumožnilo z rozpočtu predchádzajúceho roku ani schválených 1,6 mil. Sk.

Po jednom seminári v Žiline a následnom jednaní s Prvou komunálnou bankou v Košiciach sme sa spoločne s MČ Košice – Poľov rozhodli

s.r.o., s ktorou je MÚ v súdnom spore.

V tomto volebnom období bola ukončená kanalizácia na všetkých uliciach mestskej časti. Z vnútorných komunikácií boli vybudované cesty na Želiarskej ulici a na časti Ťahanovskej ulice s prepojením na sídlisko Ťahanovce. Týmto prepojením sa pomohlo vyriešiť autobusové spojenie pre linku VSŽ a predĺženie linky č.27. Oplotenie cintorína bolo

Cintorín vybudované z východnej a severnej strany a čiastočne zrealizovaná vnútorná úprava cintorína. (Ing. Eperješi, Ing. Farkaš)

Prehľad o realizovaných stavbách v r. 1998 – 2002:

STAVBA	dĺžka	v tis. Sk
Úprava cesty Želiarska	473 m	3 600
Úprava cesty Repná neukončená	90 m	700
Oporný múr, výška 2,5m – stabilizácia Jazvečej ulice	20 m	120
Oplotenie cintorína, vchodová brána	70 m	70
Predĺženie vodovodu DN 110 mm – Jazvečia ulica	90 m	50
Úprava vozovky – Ťahanovská ulica	500 m	3 000
Úprava chodníkov	310 m	351
Kanalizácia II. etapa – Ťahanovská ul.– párne čísla	501 m	2 790
Kanalizácia IBV Repníská a ul. Pri hrušove	677 m	3 138
Kanalizácia IV. časť – Brusnicová ul. + Jazvečia	766 m	3 984
Splašková kanalizácia Jazvečia ulica	895 m	10 255

kladov. Naše dve stavby boli medzi nimi. Deň pred Vianocami bola v Bratislave podpísaná zmluva o poskytnutí grantu vo výške spolu 130 tis. EUR. Bolo to spolu 40% z ceny stavieb. Zvyšné percentá do sto bolo treba zabezpečiť či už z úveru alebo z rozpočtu. Výberové konanie na zhotoviteľa stavieb sa konalo v júni roku 2001. Priamo na výberovom konaní nám pomohol svojimi znalosťami z angličtiny ako zapi-

URBARIÁT a dotácia z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR. Druhú stavbu – splaškovú kanalizáciu na Jazvečej ulici sme takmer „stratili“. Po získaní dotácie z Ministerstva ŽP SR vo výške 2 mil. Sk bol pre krátkosť času vykonaný výber dodávateľa formou rokovacieho konania s tromi firmami. Z nich finančne najviac vyhovovala našim podmienkam ponuka firmy MEPOS s.r.o.. Pri preukazovaní finanč-

Príspevok z fondu Európskej únie

Implementačnú agentúru environmentálnych investičných projektov pri Ministerstve ŽP SR požiadať o grant z Európskej únie z fondu Phare. Termín bol krátky a za dva týždne, neraz aj nočnej práce boli projekty na dve stavby kanalizácie spracované po technickej a obsahovej stránke. Do anglickej verzie nám ich pomohla preložiť Marianna Forraiová s Jankom Nigutom z Hájika. V mesiaci jún sme dostali kladnú odpoveď. V auguste toho istého roku sa v Ťahanovciach konal seminár pre celý bývalý východoslovenský kraj o spracovaní súťažných pod-

sovateľ Ján Forrai z Repnej a ďalší naši občania Ing. Peter Vicen a Ing. Andrej Eperješi ako členovia komisie. U členov komisie bola podmienka dlhoročnej praxe v oblasti vodného hospodárstva. Na časť stavby hradenej z prostriedkov Phare najlepšie vyhovovali súťažným podmienkam firmy BOBEK s.r.o., ktorá sídli v našej MČ pre stavbu: Kanalizácia IBV Repníská a ul. pri Hrušove a Inžinierske stavby, a.s. pre Splaškovú kanalizáciu – Jazvečia ulica. Finančné prostriedky pre časť prvej stavby nám pomohli preukázať niektorí občania, tunajší farský úrad a Miestne združenie

ných prostriedkov nám uvedená firma pomohla aj s poskytnutím dodávateľského úveru, a tým mohla byť stavba kanalizácie na Jazvečej ulici začatá. Inžinierske stavby, ktoré vykonávali časť tejto stavby hradenú z prostriedkov Phare, práce dokončili v skrátenom termíne k 31.8.2002. K tomu istému dátumu, bola dokončená aj časť kanalizácie v hodnote 2,7 mil. Sk. Preberacie konanie týchto častí stavby bolo vykonané 12.9.2002. Celá stavba bola ukončená vydaním rozhodnutia o jej užívaní dňa 31.10.2002.

(Ing. Tóthov á, Ing. Farkaš)

Rozvoj je život

Upravený svah a nové schody na Ťahanovskej ulici

Zamestnanosť v našej MČ

Priemernú 19% nezamestnanosť sme riešili s NÚP okresu KE I a za pomoci miestnych podnikateľov.

V neposlednom rade sme riešili nezamestnanosť využívaním formy verejno-prospešných prác (VPP). Počas štyroch rokov v našej MČ odpracovali nezamestnaní 49 tis. hodín, pričom ÚP poskytol počas štyroch rokov finančné prostriedky vo výške 1,9 mil. Sk.

Za pomoci VPP sme v našej MČ odstraňovali následky zimnej kalamity, výsadbu zelene, oplotenie cintorína a jeho čistenie od divokých porastov.

Značný kus práce bol vykonaný na úprave svahov, schodov pri trati a na Ťahanovskej ul. oproti obchodu. Úprava miestneho potoka Jarok po premostení na Brusnicovej ul. bola robená dvakrát. Prvá spočívala v tom, že boli vybrané nevhodne uložené betónové rúry z dôvodu, že po silných dažďoch boli upchaté zeminou a nečistotami. Druhá úprava bola urobená po uložení kanalizácie do priestoru potoka.

Týmto Miestny úrad v spolupráci s ÚP aspoň čiastočne riešil situáciu nezamestnaných, a tým pomohol sociálne odkázaným občanom.

(Starosta Ing. Ján Farkaš)

poskytne malé občerstvenie, vecný dar a kultúrny program.

Úcta starším v podaní detí zo ZŠ Želiarska ul. č. 4

Každý z nás vie, že kde je rozvoj, tam je život. Pominuli časy, kedy bolo všetko nalinkované a predpísané „zhora“. Viac ako desaťročie sa naša mestská časť pokúša dostať na akúsi úroveň bežne štandardných obcí na Slovensku. Je preto pochopiteľné, že podstatné úsilie sa vynakladalo na plynofikáciu a odkanalizovanie všetkých ulíc našej obce. Samozrejmosťou by mali byť aj civilizované cestné komunikácie. To je samozrejme. Táto samo-

veľa malých činov s veľkým výsledkom. Všetko je však závislé od myslenia človeka a umenia získať ho pre spoločnú vec.

Starostlivosť o obytné prostredie je založená na odbornej príprave, čo pre každú samosprávu znamená v spolupráci s architektom pripraviť príklady, vzory a námety, regulatívne úpravy ulíc i budovanie malej architektúry. Obnova obce z hľadiska trvalo udržateľného stavu prostredia a novej prosperity je súčasťou územného plánovania. V procese decentralizácie a následného prechodu kompetencií v našej mestskej časti. Keďže hlavné finančné zdroje miestneho orgánu samosprávy tvoria najmä vlastné daňové príjmy, poplatky a podielové dane, je v našom záujme oživiť priemyselnú časť v okolí Magnezitárskej ulice.

Revitalizácia priemyselného objektu starej magnezitky, prípadne rozšírenie a vznik nového priemyselného parku v lokalite Ťahanovce prinesie našu ekonomickú samostatnosť. Je to i súčasťou spoločenskej potreba. Napomôcť naštartovaniu rozvoja by pomohla i spolupráca s košickými vysokými školami. Prípadná podpora štátu by tak prispela nielen k rozvoju cezhraničnej, ale aj euroregionálnej spolupráci.

(Ing. Ján Nigut)

Október - každoročná úcta k starším

Starosta Ing. Ján Farkaš osobne gratuluje jubilantom

V našej mestskej časti žije 189 občanov vo veku nad 70 rokov. Miestny úrad MČ každoročne usporadúva jubilačným občanom nad 70 rokov oslavu,

Stretnutie starostu MČ Ťahanovce Jána Farkaša so staronovým premiérom SR Mikulášom Dzurindom

zrejmosť však ešte určitú dobu u nás samozrejmosťou nebude. Dúfajme nie nadhlo.

Rozvoj je však dejom dynamickým a neustálym. Preto sa naša mestská časť musí zaoberať nielen konkrétnymi vecami blízkej budúcnosti, ale aj *stratégiou rozvoja*, resp. trvalo udržateľným rozvojom. Do tejto problematiky majú čo povedať odborníci, no do diskusie o rozvoji obce sa majú zapojiť aj samotní obyvatelia. Mnohokrát to prinesie veľa ďalších podnetov, návrhov a inšpirácie.

Po 40-tich rokoch stavebnej uzávery v Ťahanovciach je osobitou výzvou program obnovy dediny. Jeho zameraním je *zveladenie obytného prostredia*. Jeho súčasťou je architektúra vidieka, čo je zvláštny prípad postavenia našej mestskej časti v rámci mesta Košice.

V zlepšovaní a skrásľovaní prostredia obcí je známy princíp, že veľa sa dá urobiť aj za menej peňazí, len treba vedieť ako. Pod obnovou rozumieme